

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گرجستان

بیمارستان شهید بهشتی قزوین

آموزش به بیمار

با موضوع: مسمومیت دارویی

تهیه کنندگان: گروه آموزش به بیمار

تأیید کننده علمی: خانم دکتر محدثه موسوی
(داروساز)

بهمن ۱۴۰۱

هشدار

سوالات دارویی و موارد مسمومیت را پیش از رسیدن به مراکز درمانی با شماره تلفن ۱۱۵ و یا اورژانس درمیان بگذارید.

* برای کمک به مصدوم باید نام ماده مصرف شده میزان مصرف و زمان مصرف را به گروه درمانی

توضیح دهید .

* برای کمک به فرد مسموم باید او را در اسرع وقت به مرکز درمانی رساند چون لحظات اولیه بسیار حیاتی است.

منبع:

برگرفته از سایت : Medseape.com

برگرفته از سایت : Drugs.com

WWW.Fdo.iums.ac.ir

با آرزوی سلامتی و تندرستی

سه اصل مهم در رفع مسمومیت شامل موارد زیر می گردد:

۱. کاهش جذب دارو یا ماده سمی

۲. افزایش دفع دارو یا ماده سمی

۳. داروهای ضد سم و پادزهرها

کاهش جذب دارو یا ماده سمی از طریق:

* زدودن آلودگی

* در برخی موارد با رقیق کردن

* شستشوی معده و روده (در بیمارستان)

* در برخی موارد القای استفراغ

بسیار مهم است بدانیم در مورد تمام

مسمومیت ها نباید از آب استفاده کرد زیرا آب باعث حل شدن

و جذب ناخواسته برخی سموم می گردد هم چنین در فردی

که هوشیار نیست نمی توان از آب استفاده نمود.

* القای استفراغ نیز در موارد خاصی کاربرد دارد به عنوان مثال

اگر ماده سمی خورده شده باشد.

* ماده خورنده نباشد (مانند مواد اسیدی، قلیایی و نفت)، هنوز

در معده باشد، اگر قرص یا کپسول است هنوز حل نشده باشد.

۲. افزایش دفع دارو یا ماده سمی:

در بیمارستان و توسط کادر تخصصی صورت می گیرد.

۳. استفاده از داروهای ضد سم و پادزهرها:

در بیمارستان و توسط کادر تخصصی صورت می گیرد.

* فرد دچار مسمومیت پس از درمان اولیه هم به مراقبت های

پزشکی نیاز دارد. بخشی از این مراقبت ها برای بررسی

آسیب های تأخیری به اندام ها و بخشی دیگر برای جلوگیری از

عود مجدد مسمومیت است بعد از مهار مسمومیت عمدی با دارو

یا مواد مخدر، فرد باید زیر نظر روان شناس قرار بگیرد.

مسمومیت دارویی

به طور کلی مسمومیت با داروهابه صورت مسمومیت های سهوی و عمدی طبقه بندی می گردد . مسمومیت سهوی غالباً در کودکان، با خوردن داروی اشتباه یا دوز اشتباه رخ می دهد. مسمومیت عمدی به منظور آسیب به خود و با استفاده از داروهای در دسترس تعریف می شود. عامل موثر دیگر در بروز مسمومیت شامل تداخلات دارویی است. به منظور جلوگیری از تداخلات دارویی باید مصرف هم زمان دو قلم دارو که توسط دو پزشک برای بیمار تجویز می شود، مورد بررسی قرار گیرد.

در صورت بروز مسمومیت می بایست در صورت امکان ارزیابی اولیه و سریع توسط فرد درمانگر یا همراه در مورد عامل مسمومیت، دوز، زمان مصرف، سابقه دارویی و دلیل مصرف به دست آورد سپس اقدام به رفع مسمومیت از راه درست و رساندن فرد به مرکز درمانی نمود.

علائم مسمومیت

1

علائم مسمومیت دارویی

تهوع و استفراغ جز علائم شایع مصرف داروها هستند که

البته می توان برخی داروها را با مصرف غذا، میل کرد تا این علائم را کنترل نمود. اغلب مسمومیت های دارویی نشانه دارد و بسته به دارویی که مصرف می شود ممکن است علائم متفاوت باشد؛ اما علائم گوارشی مشترک همچون **حالت تهوع**،

استفراغ، دل درد و ضعف، ممکن است برای بسیاری از داروها رخ دهد. به خصوص در مسمومیت با داروهایی که کاربردهای اعصاب و روان دارند یا آرام بخش هستند.

اختلال هوشیاری، تنگی نفس، کاهش تنفس و تشنج نیز از نشانه های مسمومیت دارویی هستند.

توجهات دارویی

* کشنده ترین داروها داروهایی هستند که به صورت داخل وریدی تجویز میشود.

* به تاریخ انقضای دارو توجه کنید واز مصرف داروهای تاریخ گذشته *بپرهیزید. از افزایش خودسرانه دوز دارو اجتناب کنید.

*در ترکیبات بسیاری از داروهای سرماخوردگی استامینوفن وجود دارد در نتیجه مصرف همزمان داروی استامینوفن با داروهای سرماخوردگی میتواند احتمال سمیت کبدی را افزایش دهد.

* داروهای کم خطر نیز میتوانند در مقادیر بالا خطرناک باشد بخصوص اگر مصرف کننده کودک یا مسن باشد.

* اگر به کودک خود دارو میدهید به او تفهیم کنید که این دارو است و از کلماتی مثل آبنبات، شکلات و و یا خوراکی استفاده نکنید.

* داروها به ویژه داروهای خوش طعم را از دسترس کودکان دور نگه دارید ممکن است در غفلت شما کودک اقدام به خوردن دارو کند.

2

* بهتر است داروهای بیماران افسرده و بیمارانی که تعادل دارند، رفتاری ندارند و یا افرادی که سابقه اقدام به خودکشی را دور از دسترس ایشان قرار دهید و مراقبت دقیقی در خصوص میزان داروی مصرفی ایشان به عمل آورید.

* بر مصرف داروی افراد مسن خانواده ت داشته باشید چراکه ایشان به دلیل فراموشی و یا بی سوادگی و کم سوادگی، مقادیر صحیح دارویی را استفاده نمی کنند.

هنگام مسمومیت دارویی چه کار کنیم؟

* خونسرد باشید.

* با اورژانس (۱۱۵) تماس بگیرید.

* تا زمان رسیدن به بیمارستان تنفس و وضعیت بیمار را بررسی کنید.

* از ایجاد استفراغ در فرد جلوگیری کنید.

* از دادن خوراکی و نوشیدنی به فرد اجتناب کنید.

* عامل مسمومیت را همراه خود به بیمارستان ببرید.

* اگر احتمال می دهید که فرد دچار سوءمصرف شده

است اما علائمی ندارد، با مرکز مسمومیت یا ۱۱۵

تماس بگیرید.

3